

Recep (Rıfat Ilgaz'ın "Karadenizin Kıyıcığında" adlı Romanı) **Mantıklı**

Karakter İçinde bulunduğu motorun arıza yapması sonucu Karadeniz'in hırçın dalgalarına yenik düşen deniz aşığı Recep, Hamit ve Ahmet tarafından kurtarılır. Kimliği olmadığı için bulunduğu yeri terk edemeyen Recep, Ahmet'e yük olmamak adına kendine iş arayacak kadar düşünceli biridir. Sahip olduğu gücü kullanmakta özgüveni yüksek olan Recep, Hacı'nın fabrikasında karın tokluğuna işçi olmayı kabul eder. Güllü'ye aşık olan Recep, kızı korumak adına zekice düşüncelere sahip olsa da başarılı olamaz. Kendisi ile sürekli görüştüğü Temel Reis sayesinde kimliğine kavuşan Recep, sevdiği kızın Şemsi ile olan münasebetinden sonra Akçakoca'da yaşamak istemez. Kendisine gelen teklifleri değerlendirerek yaşadıklarından uzaklaşmayı tercih eder. Ona göre bir denizci daima ileri bakmalıdır.

Aktiviteler Ekmeğini ve yaşamını denizden kazanan Recep, her şey eskiye dönünceye kadar Hacı'nın fabrikasında fındık açmak için güç gerektiren kol çevirme işinde çalışır. Sık sık Rüstem'e gidip yemek yer. Bazı akşamlar kafa dağıtmak için kaçak rakı içer.

ÖRNEK ANILAR

Sabit Denizde ölme tehlikesi yaşamasına rağmen fikrinden caymaz ve yine gönlü, akli fikri hayatının anlam bulduğu sulardadır. Ahmet, Recep'in fikrinde olan kararlığı gördüğü ilk konuşmalarını Hamit'e anlatır: "Deniz bu be! Sigara gibi, rakı gibi başka bir çeşit tiryakilik. Senin Recep var ya... Yattığı yerden ilk başını kaldırdığı gün, nerde benim gemici kâğıdım, dedi. Bu oldu ilk lafı... Ne yapacaksın gemici kâğıdını, diyecek oldum, ters ters baktı yüzüme de, karabatağı tut da kümeste besle bakalım, dedi, önüne istediğin kadar balık getir, taze taze... Yaşayabilir mi? Seviyorum denizi, var mı ötesi... Bakma değirmende yatıp kalktığımıza, gözüm gönlüm hep denizde..."

Düşünceli Değirmene gelen Ahmet'ten hoşlanan Raife'nin yorumlarına karşı net bir yargı ile karşılık vermektense Ahmet'in fikrinin önemli olduğunu savunur. Kendisini ona karışacak, sözünün üstüne söz söyleyecek yetkinlikte görmez: "Ben kim oluyorum ona söz geçirecek... Bir sığıntıyım burda... Sağ olsun, bir de işlerine karışırsam..."

Özgüvenli Kendine inanan ve güvenen, kararlı kişiliğine güvenerek Ahmet'e daha fazla yük olmamak adına iş arayan Recep, Hacı'nın fabrikasında bulunduğu işte bile yapamayacağı düşünülse de yapacağını öne sürer: "Kimin için yapmışlar bu makineyi? İnsanlar için değil mi?"

Sabırlı Fabrikada emrinde çalıştığı Hacı'nın oğlu olan Şemsi ile arası bozuk olan Recep, adamın türlü laflarına rağmen sakinliğini koruyarak sabırlı davranır: "Hiç oralı olmayan Recep, bir tempo tutturmuş çeviriyordu boyuna. Birden makineyi boşa çevirdiğini anladı. Hazne boşalmıştı. Bıraktı kolu. Sıra sıra dizilmiş fındık çuvallarından birini kucakladı. Olduğu gibi boşalttı hazneye. Makinenin koluna yapıştı yeni baştan. İlk önce terslik çıkardı çarklar, yavaştan yavaştan hızlandı. Kırılan fındıklar kutulara akmaya başlamıştı. Şemsi sesini duyurabilmek için geldi, kulağının dibinde bağırdı: "Horozlanmaya kalkışırsan dumandır halin, ona göre!" Ağzını açıp tek bir şey söylemiyordu."

Umutlu Güllü'yü sevdikten sonra hayatının yönünü ona doğru değiştirmek isteyen Recep, sevdiği kızın Şemsi tarafından alıkonmasından sonra yine geleceğe umutla yürür: " Bir gemiciydi artık Recep, vardiyada... Uzakları gözlemesi gerekiyordu. Gözü ilerde olmalıydı gemicinin. Geride olanları hiç bağışlamazdı şu acımasız Karadeniz."